

Vet du nok om HPV?



1

Hva er HPV?

HPV står for Humant papilloma-virus og det finnes over 200 varianter av dette viruset. Noen varianter av viruset gir kjønnsvorter, noen kan gi vorter på hender og føtter, mens andre varianter av viruset kan gi celleforandringer og i noen tilfeller forårsake kreft.

2

Hva kan HPV føre til?

HPV er et veldig vanlig virus. Alle de 200 variantene av viruset er ikke like viktige. Ca. 30-40 varianter av HPV kan smitte til slimhinner i kroppen og noen av disse kan igjen føre til forskjellige kreftformer, blant annet i kjønnsorganer og anus.

HPV 16 og 18 er de variantene som er årsak til de fleste tilfeller av livmorhalskreft, vulva-og vaginalkreft (vulva er den synlige delen av kvinnelig kjønnsorgan), analkreft og andre kreftformer.

HPV 6 og 11 forårsaker 90% av alle tilfeller av kjønnsvorter. HPV kan smitte både kvinner og menn, og både kvinner og menn kan få kjønnsvorter og kreft forårsaket av HPV.

3

Hvem smittes?

Alle som har seksuell og intim kontakt kan bli smittet av HPV. 8 av 10 kvinner og menn smittes en eller flere ganger i livet. Man kan bli indirekte utsatt for smitte hvis en partner utsetter seg for smitterisiko. De fleste HPV-infeksjoner går over av seg selv, men hos noen kan det føre til celleforandringer og kreft.





4

Hvordan smitter HPV?

HPV smitter fra person til person via hud og slimhinner. Det er dokumentert at HPV som gir kjønnsvorter og celleforandringer først og fremst smitter seksuelt og ikke ved vanlig sosial omgang.

Man må ikke ha samleie for å bli smittet med HPV, det kan også smitte fra slimhinne til slimhinne via hender, negler og fingre ved onanering (dersom det går kort tid fra kontakt mellom en slimhinne til en annen), oralsex eller ved deling av sexleketøy. Kondom kan gi noe beskyttelse for HPV, men siden det veldig ofte er intimkontakt utenom kondomet så er det ikke en sikker beskyttelse mot HPV.

5

Kan man merke om man får HPV?

De aller fleste infeksjoner med HPV gir ingen symptomer, bortsett fra HPV 6 og 11 som forårsaker kjønnsvorter. Kjønnsvorter er synlige vorter på kjønnsorganer. Ca. 90% av HPV-infeksjonene vil gå over av seg selv uten symptomer, men noen infeksjoner kan bli værende og over tid forårsake celleforandringer.

HPV kan være til stede i skjeden eller andre slimhinner i årevis uten å gi funn og symptom. Det er ikke automatisk den siste du har hatt samleie eller intim kontakt med som er smitekilden ved en positiv HPV-test.

6

Kan man behandle HPV?

En HPV-infeksjon kan ikke behandles. Man kan behandle synlige kjønnsvorter, men det finnes ingen behandling mot selve viruset. Det er imidlertid mulig å beskytte seg mot å få HPV. Snakk med din lege om hvordan du kan beskytte deg.

For kvinner er det viktig å følge opp med regelmessige celleprøver og kontroller. Hvis det påvises celleforandringer, er det viktig å følge opp disse hos lege. Avhengig av hvordan celleforandringene utvikler seg (ulike stadier) og om den vedvarer, vurderer en spesialist et poliklinisk inngrep ved celleforandringer i livmoren, en såkalt konisering. Man fjerner da de syke cellene for at man ikke skal utvikle kreft. Det utføres over 7000 koniseringer i Norge hvert år.

7

Hvis jeg har hatt en HPV-infeksjon, kan jeg få det på nytt?

Selv om man har vært smittet med HPV og blitt frisk, er man i liten grad beskyttet mot ny smitte av HPV. En naturlig gjennomgått infeksjon gir liten grad av beskyttelse mot ny smitte av samme variant av HPV eller en annen variant.

Snakk med din lege om hvordan du kan beskytte deg ut fra din livssituasjon.



Referanser:

<https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/kvindesygdomme/sygdomme/infektioner/hpv-infektion/> (lest 24.05.2023)

Kreftforeningen.no: *HPV, HPV-vaksine og kreft*. (Oppdatert 24.4.2023. Lest 24.5.2023)

FHI.no: *Smittevernveilederen: Humant papillomavirus (HPV), genitale infeksjoner - veileder for helsepersonell*. (Oppdatert 14.02.2019. Lest 24.5.2023)

<https://www.helsenorge.no/sykdom/kreft/livmorhalskreft> (lest 24.05.2023)



MSD (Norge) AS

PO box 1579 Vika, 0118 Oslo, tlf. 32 20 73 00.

Copyright © 2023 Merck & Co., Inc., Rahway, NJ, USA and its affiliates. All rights reserved. NO-NON-00407 06/23